

Tworzenie zachęt mających na celu poprawę dobrostanu zwierząt

Podsumowanie Wykonawcze

Eurogrupa na Rzecz Dobrostanu Zwierząt z radością przyjmuje fakt, iż za sprawą nowelizacji Wspólnej Polityki Rolnej w roku 2003 dobrostan zwierząt został ujęty w unijnym rozporządzeniu o rozwoju wsi jako jedno z kluczowych zagadnień. Obecnie możliwe jest już zachęcanie rolników do stosowania ulepszonych standardów w zakresie dobrostanu zwierząt dzięki dostępności szeregu nowych instrumentów - Eurogrupa wzywa Państwa Członkowskie do ujmowania tych możliwości w krajowych programach rozwoju wsi zarówno teraz, jak i w przyszłości.

Rozporządzenie o Rozwoju Wsi

Podczas Rady w Göteborgu (czerwiec 2001) wyraźnie stwierdzono, iż podnoszenie standardów w zakresie dobrostanu zwierząt jest prawnie uzasadnionym celem Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). We wniosku stwierdzono: „W ostatnich latach europejska polityka rolna stała się (...) bardziej zorientowana na zaspakajanie rosnących wymogów społeczeństwa w zakresie bezpieczeństwa żywności, jakości żywności, różnicowania produktów, dobrostanu zwierząt, jakości środowiska oraz ochrony przyrody i terenów pozamiejskich”.

Powyższe odzwierciedlają zmiany do WPR, uzgodnione w roku 2003, które dają nową szansę na skupienie się na zrównoważonym rolnictwie i produkcji wysokiej jakości żywności, powstającej z poszanowaniem dla dobrostanu zwierząt, a także na innych celach w zakresie rozwoju wsi.

ANDREW FORSYTH/RSPCA PHOTOLIBRARY

Dobrostan zwierząt został potraktowany w Rozporządzeniu o Rozwoju Wsi (RRW) jako jedno z zagadnień o kluczowym znaczeniu. W chwili obecnej RRW pozwala na stosowanie szeregu instrumentów umożliwiających przyznanie wsparcia finansowego producentom pragnącym poprawić dobrostan zwierząt.

Dla dobrostanu zwierząt szczególne znaczenie mają następujące instrumenty.

- „Środowisko rolne i dobrostan zwierząt” - umożliwia przyznanie wsparcia rolnikom, którzy zdecydują się podjąć zobowiązanie „troski o dobrostan zwierząt”, obejmującej szerszy zakres działań, niż zwyczajowa dobra praktyka zwierzęca. Wsparcie ma na celu pomoc w poradzeniu sobie z dodatkowymi kosztami bieżącymi, wyrównanie utraconych dochodów i zapewnienie zachęty.
- „Jakość żywności” - umożliwia przyznanie wsparcia rolnikom uczestniczącym w programach zapewnienia jakości żywności, które idą zdecydowanie dalej, niż komercyjne normy towarowe - również w zakresie dobrostanu zwierząt. Pomoc można przyznać na potrzeby pokrycia kosztów związanych z przystąpieniem do programów, rocznych składek członkowskich i kosztów kontroli zgodności z programem.

- „Zgodność ze standardami” – daje możliwość przyznania pomocy rolnikom, którzy na mocy nowych przepisów wspólnotowych są zobowiązani do zapewnienia zgodności z niosącymi szereg wyzwań standardami z zakresu dobrostanu zwierząt.
- „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” - daje możliwość przyznania pomocy na pokrycie kosztów kapitałowych związanych z wprowadzaniem metod chowu udoskonalonych z punktu widzenia dobrostanu zwierząt.
- „Doradztwo rolnicze” - daje możliwość przyznania rolnikom pomocy na pokrycie kosztów korzystania z doradztwa rolniczego w celu ustalenia, jakie ulepszenia są niezbędne, aby gospodarstwo było prowadzone w sposób zgodny ze standardami w zakresie dobrostanu zwierząt.
- „Szkolenie” - daje możliwość przyznania pomocy na potrzeby szkolenia w zakresie praktyki produkcyjnej zgodnej z ochroną dobrostanu zwierząt.

COLIN SEDDON/RSPCA PHOTOLIBRARY

Standardów dobrostanu zwierząt w ramach Rozporządzenia o Rozwoju Wsi

Podnoszenie standardów dobrostanu zwierząt w ramach RRW można opisać za pomocą „piramidy poziomów” (patrz: rysunek).

- na poziomie podstawowym wymagana jest zgodność z przepisami, którą uzyskuje się poprzez warunkowy charakter dopłat bezpośrednich i wykorzystanie instrumentu o nazwie „zgodność ze standardami” ;
- na poziomie średnim uzyskuje się konkretne ulepszenia poprzez zastosowanie instrumentów „środowisko rolne i dobrostan zwierząt” oraz „inwestycje”. Programy na poziomie średnim mogą na przykład dotyczyć szkolenia pracowników gospodarstw rolnych, wprowadzania programów opieki weterynaryjnej dla gospodarstw rolnych, czy zastępowania ażurowych płyt w pomieszczeniach dla świń i bydła wyłożonymi ściółką podłogami nieażurowymi;

- na poziomie najwyższym mamy do czynienia z podejściem obejmującym całe gospodarstwo rolne i wymagającym wdrożenia surowych standardów dotyczących wszystkich aspektów działalności takiego gospodarstwa. Wsparcia na tym poziomie można udzielić korzystając z instrumentu „jakość żywności” oraz „środowisko rolne i dobrostan zwierząt”, stosując na przykład standardy opracowane dla wielu sektorów rolnictwa przez Eurogrupę na Rzecz Zwierząt.

Standardy Eurogrupy mogą stworzyć podwaliny pod standardy „zdecydowanie przekraczające komercyjne normy towarowe”, których zachowanie jest wymagane w ramach instrumentu „jakość żywności”, jak również standardy obejmujące coś więcej, niż tylko zastosowanie „zwykłej dobrej praktyki zwierzęcej”, wymaganej przez instrument „środowisko rolne i dobrostan zwierząt”.

Studia przypadków z rozbiciem kosztów

Poprzez przedstawienie kilku studiów przypadku, raport zapewnia przykłady surowych standardów dobrostanu zwierząt i praktyk, które mogłyby uzyskać wsparcie udzielane w ramach instrumentów RRW (z rozbiciem kosztowym).

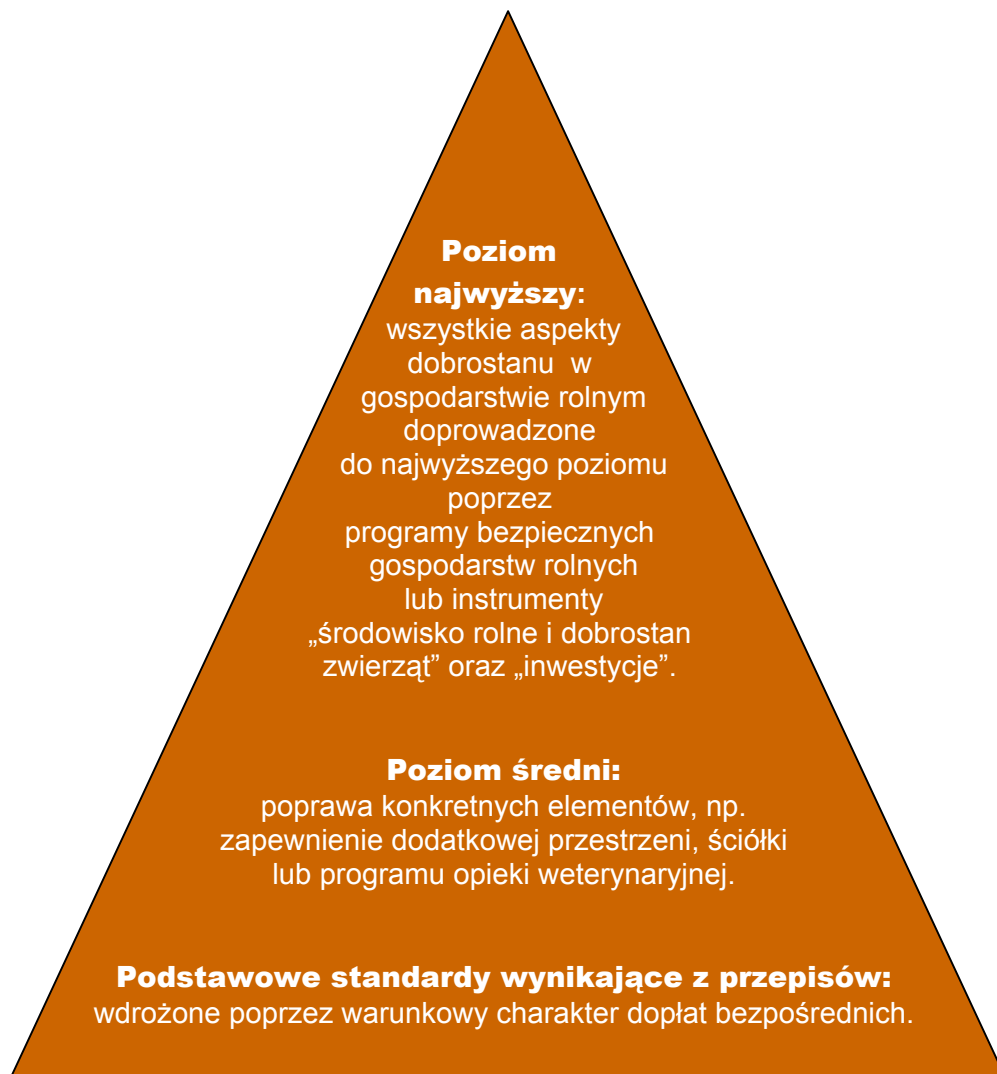
Przykłady te obejmują:

- wymianę ażurowych płyt podłogowych w pomieszczeniach dla trzody chlewnej nieażurowymi podłogami wyłożonymi ściółką
- wolnowybiegowy chów brojlerów
- chów trzody chlewnej zapewniający wysoki dobrostan świń
- zgodną ze standardami produkcję jaj
- szkolenie mające na celu zapewnienie udoskonalonej opieki nad zwierzętami w gospodarstwie rolnym
- wdrażanie programów opieki weterynaryjnej.

ANGELA HAMPYON/RSPCA PHOTOLIBRARY

**Podnoszenie standardów w zakresie
dobrostanu zwierząt - różne poziomy**

Wniosek

Eurogrupa wzywa Państwa Członkowskie do zapewnienia, w ramach krajowych programów rozwoju wsi (PRW), wsparcia rolnikom pragnącym wprowadzić w życie udoskonalone standardy w zakresie dobrostanu zwierząt. Taka pomoc powinna być w szczególności udzielana w oparciu o instrumenty RRW, które umożliwiają zapewnianie pomocy rolnikom uczestniczącym w programach zapewnienia jakości żywności, zobowiązującym się do zapewnienia odpowiedniego poziomu dobrostanu zwierząt, zobowiązanym do wprowadzenia nowych standardów wymaganych przez prawo, wprowadzającym inwestycje w gospodarstwach rolnych i korzystającym z usług doradztwa rolniczego.

Standardy w zakresie dobrostanu zwierząt udało się podnieść w Wielkiej Brytanii (w Walii) dzięki instrumentowi o nazwie „obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania” (ONW), pomimo tego, że RRW nie wymienia dobrostanu zwierząt wśród elementów ONW. W przypadku, gdy Państwa Członkowskie ujmują w krajowych PRW instrumenty, które nie wymieniają celów związanych z dobrostanem zwierząt, powinny jednak spróbować zapewnić (o ile jest to możliwe), aby w konsekwencji zastosowania takich instrumentów doszło do korzystnych zmian w zakresie dobrostanu zwierząt.

Cele z zakresu dobrostanu zwierząt ujęte w RRW oraz sam program RRW są znacznie niedoinwestowane. Na Filar 2 (rozwój wsi) należałoby przeznaczyć znacznie większą część budżetu WPR i Państwa Członkowskie powinny przeznaczyć znacznie większą część wydatków wynikających z krajowych PRW na podniesienie standardów w zakresie dobrostanu zwierząt.

W negocjacjach z WTO UE naciska, aby w porozumieniu o „zielonej skrzynce” rolnictwa (Agreement on Agriculture’s ‘Green Box’) ujęto płatności umożliwiające rolnikom uzyskanie wysokich standardów w zakresie dobrostanu zwierząt. Ten cel powinien znaleźć odzwierciedlenie w gotowości UE i Państw Członkowskich do przeznaczenia środków RRW na podnoszenie standardów w zakresie dobrostanu zwierząt.

Dobrostan zwierząt ma kluczowe znaczenie dla przyszłości całego sektora rolnictwa i produkcji żywności, gdyż łączy się blisko z instrumentami mającymi na celu poprawę zdrowia zwierząt i stanu środowiska, a także odpowiadającymi na życzenia i potrzeby konsumentów i producentów. Jest absolutnie niezbędne, aby możliwości w zakresie poprawy dobrostanu zwierząt przewidziane w Rozporządzeniu 1783/2003 zostały wykorzystane przez Państwa Członkowskie w krajowych PRW. Mamy nadzieję, że niniejszy raport zapewnia ramy, dzięki którym tak się stanie.

FREEDOM FOOD